

Lohjan seurakunnan ympäristöohjelma 2026 - 2030

Ympäristötyö seurakunnassa

- ☑ Ympäristöjohtaminen ja johdon sitoutumisen näkyä ympäristötyön toteuttamisen vaatimien resurssien varmistamisessa ja työn tukemisessa.

Vastuu: Kirkkovaltuusto, -neuvosto ja johtoryhmä

- ☑ Alueellista ympäristöyhteistyötä kehitetään ja lisätään naapuriseurakuntien, Lohjan kaupungin tai muiden toimijoiden kanssa.

Vastuu: Kirkkoneuvosto, kirkkoherra, ympäristötyöryhmä ja ympäristövastaava

- ☑ Seurakunta sitoutuu toiminnassaan Kirkko-hallituksen Hiilineutraali kirkko 2030 strategian tavoitteisiin

Vastuu: Kirkkovaltuusto, -neuvosto ja johtoryhmä

- ☑ Kirkon ympäristödiplomi uusitaan vuonna 2030.

Vastuu: Kirkkoneuvosto, ympäristötyöryhmä ja ympäristövastaava

- ☑ Ympäristötyö on osa jokaisen työalan taloussuunnittelua. Jokainen työala määrittelee ympäristötyön tavoitteet ja kriteerit vuosittain toimintasuunnitelmaan.

Vastuu: hallintojohtaja, ympäristövastaava, eri alojen johtavat viranhaltijat / työntekijät

- ☑ Ympäristöohjelman ja -työn toteutumisesta raportoidaan vuosittain toimintakeromuksessa. Ympäristövastaava kokoaa yhteen ympäristöohjelman toteutumista yleisesti. Sen sijaan eri alojen johtavat viranhaltijat tai työntekijät raportoivat omien työalojensa tavoitteiden toteutumisesta.

Vastuu: Ympäristövastaava ja eri alojen johtavat viranhaltijat / työntekijät

- ☑ Ympäristöohjelmaa päivitetään tarpeen mukaan ympäristödiplomin voimassaolokaudella.

Vastuu: Kirkkoneuvosto, ympäristötyöryhmä ja ympäristövastaava

- ☑ Ympäristöviestintä: ympäristöasioista viestitään vähintään kuukausittain eri kanavilla kuten intranetissä, nettisivuilla, some-kanavilla tai lehdistötiedotteissa.

Vastuu: Viestintäpäällikkö

- ☑ Ympäristökoulutukseen panostetaan: koulutusmahdollisuudet esillä sisäisessä viestinnässä, kulut tilioidaan ympäristötyön kustannuspaikalle.

Vastuu: Kirkkoneuvosto, ympäristötyöryhmä ja ympäristövastaava

Toiminta ja talous

- ☑ Yleiselle ympäristötyölle perustetaan oma kustannuspaikka, jota voidaan käyttää ympäristötyöryhmän kuluihin ja ympäristökoulutuksiin.

Vastuu: kirkkoherra, hallintojohtaja, ympäristötyöryhmä, ympäristövastaava

- ☑ Sijoituksissa panostetaan kestävän kehityksen kohteisiin.

Vastuu: hallintojohtaja

- ☑ Yhteishankintoja seurakunnassa selvitetään ja niiden käyttöä lisätään mahdollisuuksien mukaan.

Vastuu: hallintojohtaja

- ☑ Seurakunnan hiilijalanjäljen laskeminen.

Vastuu: hallintojohtaja, ympäristötyöryhmä ja ympäristövastaava

- ☑ Hiilineutraaliustiekartta laaditaan vuosina 2027–2028.

Vastuu: Ympäristötyöryhmä ja ympäristövastaava

Ympäristökasvatus

- ☑ Ympäristökasvatussuunnitelmaa päivitetään jatkuvasti, mutta laajempi uudelleenarviointi vuoteen 2030 mennessä.

Vastuu: johtava kasvatuksen ohjaaja ja johtava kappalainen

- ☑ Ympäristökasvatustyön verkostoitumista jatketaan ja kehitetään. Kirjataan tavoitteet ympäristökasvatussuunnitelmaan.

Vastuu: johtava kappalainen ja johtava kasvatuksen ohjaaja

- ☑ Jumalanpalveluselämä. Vahvistetaan ekoteologian painotuksia spiritualiteetin harjoittamisessa, opetuksessa ja jumalanpalveluselämässä.

Vastuu: johtava kappalainen

- ☑ Musiikkityö. Tutkitaan millä tavalla ympäristötyö tai ekoteologian painotukset voisivat näkyä musiikkityössä.

Vastuu: johtava kanttori

- ☑ Yhteistyö. Tutkitaan, miten aikuistyö liitetään ympäristökasvatussuunnitelman polkuun (Polku-toimintamalli), millä tavalla liikuvan seurakunnan periaatteet otetaan toiminnassa huomioon ja millä tavalla yhteistyökumppaneita kannustetaan huomioidaan ympäristöasiat.

Vastuu: yhteistyöstä vastaava Kanta-Lohjan aluepappi

- ☑ Tiedotus ja viestintä. Seurakunnan ympäristötyötä tehdään näkyväksi seurakuntalaisille ja kaikille lohjalaisille median ja omien kanavien kautta. Pidetään esillä kirkon sanomaa luomakunnan varjelemisesta. Tehdään ympäristöaiheinen uutinen tai postaus vähintään kerran kuukaudessa.

Vastuu: viestintäpäällikkö

- ☑ Kasvatus. Ympäristökasvatussuunnitelman täytäntöönpaneminen kaikissa ikäryhmissä (Polku-toimintamalli). Lapset ja nuoret ovat mukana suunnittelemassa ja tekemässä ympäristötekoja kuhunkin ikäkauteen sopivalla tavalla niin, että toiminta on heille merkityksellistä.

Vastuu: johtava kasvatuksen ohjaaja

- ☑ Diakonia. Toiminnoissa käytetään luontoavusteisia menetelmiä.

Vastuu: johtava diakoniatyöntekijä

- ☑ Perheasian neuvottelukeskus. Tuetaan ympäristötyötä tekemällä kestäviä valintoja omassa toiminnassa.

Vastuu: perheasiain neuvottelukeskuksen johtaja

- ☑ Sairaalasielunhoito. Edistetään luontoavusteisten menetelmien käyttöä sairaalasielunhoidossa.

Vastuu: sairaalapastori

- ☑ Vapaaehtoistoiminta. Vapaaehtois- ja Olohuone-toiminnassa huomioidaan ympäristödiplomin tavoitteet materiaaleissa ja toiminnassa. Kannustetaan hartauselämässä ympäristönäkökulmien esillä pitämiseen. Ei käytetä kertakäyttöastioita ja hyödynnetään kierrätystuotteita.

Vastuu: vapaaehtoistoiminnasta vastaava Kanta-Lohjan aluepappi

- ☑ Lähetystyö. Nostetaan esiin ulkomailla ja kotimaassa toimivien lähetys- ja yhteistyökumppanien ympäristötyötä. Suomessa tapahtuvassa omassa toiminnassa pyritään uusiokäyttämään materiaaleja mahdollisimman monta kertaa sekä vähentämään jätteen määrää vastuullisilla valinnoilla. Jatkossa ympäristötyö tai kestävä kehitys on yksi kriteeri kohteiden arvioinnissa, jossa huomioidaan kuitenkin erilaiset lähtökohdat.

Vastuu: kirkkoneuvosto, lähetys sihteeri ja lähetyspappi

- ☑ Ystävyyss seurakuntatoiminta. Ympäristönäkökulmien esillä pitäminen ja ottaminen osaksi ystävyyss seurakuntatoimintaa.

Vastuuhenkilö: ystävyyss seurakuntatyöstä vastaava pappi

- ☑ Alueellinen seurakuntatyö eli alueneuvostot ja ruotsinkielinen työ. Ympäristökasvatussuunnitelman painotukset näkyvät toiminnassa. Ympäristötyötä osana

alueneuvostojen ja ruotsinkielisen työn toimintaa kehitetään.

Vastuuhenkilöt: Aluekappalaiset ja aluepa-pit ja ruotsinkielisen työn kappalainen

Jätehuolto ja kiertotalous

- ☑ Jätehuollon ylläpidon ja kehittämisen resurs-sit varmistetaan ympäristödiplomikaudeksi.

Vastuu: kiinteistöpäällikkö

- ☑ Jätehuoltosuunnitelmaa päivitetään jatku-vasti, laajempi uudelleenarviointi 2030.

Vastuu: kiinteistöpäällikkö

- ☑ Jätteen lajittelumahdollisuuksia keHITE-tään ja kierrätystä tehostetaan kiinteistöissä, kiinteistöpihoilla ja hautausmailla. Rakenne-taan lisää syväkeräyssäiliöasemia (Molok).

Vastuu: kiinteistöpäällikkö ja hautaustoi-men päällikkö

- ☑ Jätehuoltoon liittyvää sisäistä viestintää ja koulutusta tehostetaan.

Vastuu: kiinteistöpäällikkö

Ruoka ja keittiöt

- ☑ Ruoanvalmistuksessa käytetään ekologisia ratkaisuja ja suositaan luomu-, kasvis- ja lä-hirruan käyttöä.

Vastuu: ruoka- ja siivouspalveluvastaava

- ☑ Ruokahävikkiä pienennetään valmistamalla ruokaa ainoastaan tarkasti tehtyjen tilaus-määrien mukaisesti. Ylijäänyt ruoka toimitetaan diakoniatöiden kautta edelleen jaetta-vaksi apua tarvitseville.

Vastuu: ruoka- ja siivouspalveluvastaava

- ☑ Kertakäyttöisten astioiden käyttö minimoi-daan.

Vastuu: ruoka- ja siivouspalveluvastaava

Energia, kiinteistöt ja kiinteis-tönhuolto

- ☑ Kaikissa suurissa kilpailutuksissa ja hank-keissa otetaan ympäristöasiat huomioon.

Vastuu: kiinteistöpäällikkö

- ☑ Laaditaan uusi kiinteistöstrategia ja tiloista luopumista valmistellaan.

Vastuu: kiinteistöpäällikkö, kirkkoherra ja kirkkoneuvosto

- ☑ Uusiutuvan sähkön käyttöä jatketaan.

Vastuu: kiinteistöpäällikkö

- ☑ Energiansäästötoimenpiteitä kehitetään mm. optimoimalla lämmitys- ja ilmanvaihto-järjestelmien käyttöä ja keittolaitteita uusi-malla vähän energiaa käyttäviksi.

Vastuu: kiinteistöpäällikkö

- ☑ Sähköautojen latauspisteiden rakentamis-mahdollisuuksia kirkkojen, seurakuntatalo-jen ja hautausmaiden yhteyteen selvitetään ja rakennetaan tarpeen mukaan.

Vastuu: kiinteistöpäällikkö ja hautaustoi-men päällikkö

Hautausmaat ja viheralueet

- ☑ Hautausmaiden hoitosuunnitelma päivate-tään vuoteen 2030 mennessä.

Vastuu: hautaustoimen päällikkö

- ☑ Hautausmaiden ja viheralueiden kulttuuriar-vojen inventointi tehdään vuoteen 2030 mennessä.

Vastuu: hautaustoimen päällikkö

- ☑ Hautausmaat noudattavat hoitosuunnitel-maan määriteltyä ympäristöohjelmaa ja ke-hittävät tai ottavat käyttöön aktiivisesti uusia tapoja hoitaa hautausmaita ekologisesti.

Vastuu: hautaustoimen työnjohtajat

- ☑ Hautausmaat noudattavat seurakunnan jätehuoltosuunnitelmaa.

Vastuu: hautaustoimen työnjohtajat

Metsät ja muut luonnonalueet

- ☑ Seurakunta haluaa olla edelläkävijä metsäluonnon monimuotoisuuden säilyttäjänä. Seurakunnan metsiä hoidetaan luonnon monimuotoisuutta suojellen ja jatkuvan kasvatuksen periaatteiden mukaisesti. Metsien tilaa hiilivarastona ja niiden arvoa hiilinieluinä parannetaan. Avohakkuut on kielletty eikä hakkuita tehdä lintujen pesimäkaudella.

Vastuu: kiinteistöpäällikkö

- ☑ Taajamametsien virkistyskäyttöä lisätään hallitusti.

Vastuu: kiinteistöpäällikkö

Liikenne

- ☑ Seurakunnan matkustussääntö päivitetään uudelleen vuoteen 2030 mennessä. Jatke-taan joukko- ja raideliikenteen sekä kimppa-kyytien suosimista.

Vastuu: henkilöstöpäällikkö

- ☑ Mahdollisuutta etätöiden tekemiseen ylläpi-detään. Erilaisissa korttikoulutuksissa suosi-taan etäkoulutuksia.

Vastuu: henkilöstöpäällikkö

- ☑ Tutkitaan mahdollisuutta kompensoida laiva- ja lentomatkojen päästöt rahoitta-malla päästöjä vähentäviä hankkeita.

Vastuu: hallintojohtaja

